

Anvisning för skogshantering i närheten av ett havsörnsbo

Naturvårdslagens 73 § skyddar stora rovfåglars boträd och häckningstid. Genom att följa denna anvisning kan avverkningar utföras så att fridlysningsbestämmelserna enligt 73 § i naturvårdslagen iakttas. Om det inte är möjligt att utföra skogsbruksåtgärder enligt anvisningen, bör aktören vara i kontakt med den regionala NTM-centralen, som ger råd i ärendet.

Havsörnens boplatser iakttas i skogshantering

Denna anvisning gäller alla skogsbruksåtgärder i närheten av havsörnsbon, inklusive avverkningar, virkestransport, plantering, skötsel av plantskog och dikning. Även buller eller verksamhet längre bort, varifrån man ser direkt till boet, kan bidra till att häckningen avbryts.

Anvisningen innehåller såväl förpliktande som rekommenderade tillvägagångssätt. Nedan finns en tydlig specifikation av dessa. Förpliktande tillvägagångssätt måste följas i syfte att följa naturvårdslagen. Det är frivilligt för markägaren att följa de rekommenderade tillvägagångssätten.

Anvisningen har gjorts år 2023 av stiftelsen Sääksisäätiön havsörnsarbetsgrupp, Helsingfors universitets naturvetenskapliga centralmuseum, miljöministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, NTM-centralerna, Forststyrelsen och Finlands skogscentral. Anvisningen har gjorts i syfte att ge anvisningar för skogsanvändningen och den bör inte användas direkt som anvisning i andra markanvändningsformer eller störningsframkallande åtgärder.

Havsörnen häckar i södra och mellersta Finland 1.2–31.7 och i Kajanaland, Koillismaa och Lappland 15.2–15.8 då arten är särskilt känslig för störning.

I skogshanteringsåtgärder iakttas två zoner (*skyddszon* och *störningszon*) runt boet.

Förpliktande anvisningar

På cirka 50 m radie från boet (i skyddszonen) bör inga skogshanteringsåtgärder utföras. Terrängformerna och markgrunden kan fordra en 50 meter bredare skyddszon: öppen utsikt till boet bör undvikas och stormpåverkan på trädbeståndet förutspås.

Även utanför skyddszonen bör all störning undvikas under häckningstiden på minst 500 meters radie från bebott bo (i störningszonen). Utanför häckningstiden kan skogen bearbetas i störningszonen.

Rekommenderade anvisningar

Dessutom rekommenderas att man undviker att skapa en skarp gräns mellan skyddszonen och störningszonen vid avverkningar som utförs i störningszonen utanför skyddszonen genom att exempelvis främja kontinuerligt växtbäddad tillväxt i närheten av skyddszonen. Det rekommenderas att en skogsförbindelse lämnas kvar från skyddszonen till en större skog, eftersom skyddszonen är särskilt känslig för hårda vindar då den blir kvar som en egen holme.

Havsörnarnas boplatser skyddas

I registret över rovfåglarnas boplatser syns kända havsörnsbon, som har varit i bruk under de senaste 10 åren. Havsörnens bo ligger vanligen i gamla träd med kraftiga grenar och de kan förekomma i många olika slags skogar, exempelvis i en skog som har naturliknande tillstånd eller i en fröträdsskog. Havsörnsparet använder

vanligen 2–3 bytesbon, som den byter emellan. Bon som har fallit ner tas bort ur registret tidigast efter fem år när man har fått information om att boet har fallit ner.

Behandlingen av anmälningar om skogsanvändning i närheten av havsörnens boplatser

När det finns ett känt havsörnsbo på mindre än 500 meters avstånd från området som anmälan om skogsanvändning gäller, skickar Skogscentralen denna anvisning till markägaren, den som gjort anmälan och till innehavaren av avverkningsrätten. Om boet ligger på mindre än 50 meters avstånd från området som anmälan om användning av skog gäller, skickar Skogscentralen uppgifter om boet och anmälan om användning av skog även till den regionala NTM-centralen.

Häckningsplatser skyddas

Den regionala NTM-centralen undersöker enligt art och från fall till fall om det finns möjligheter att skydda området. Om det finns en livsmiljö som avses i skogslagens 10 § i omedelbar närhet av ett boträd, kan markägaren fråga av Skogscentralen om möjligheten att göra upp ett tidsbundet miljöstödsavtal.

Mer information

Den regionala miljöcentralen ger vid behov noggrannare anvisningar om tillämpning av naturvårdslagen och denna anvisning.